

[Gustav Pedersen.]

Begravelsestale — at sige, hvad der er af godt at sige om den, der skal begraves. Saa farlig meget godt er der ikke at sige om denne Lov, men det skal alligevel ikke glemmes, at paa visse Omraader har den skaffet Indtægter, hvor det var rimeligt at tage dem — Indtægter, som vi antagelig ikke havde kunnet faa paa anden Maade. Jeg tænker bl. a. paa de i disse Aar stærke Opkøb af Tekstilvarer af dem, som havde særlig mange Penge til Raadighed. Det var jo ikke alene Tøj, der var Tale om. Der var ogsaa Tale om Luksus-Tekstilvarer paa andre Omraader, nemlig Gardiner, Tæpper, Møbelstoffer og mange andre Ting. Der blev paa disse Poster brugt mange af de Penge, som blev sat hen til Hamstring, og som man antagelig ikke havde faaet Afgift af, hvis ikke Skatten var kommet. Og endelig er der ikke Tvivl om, at en hel Del af de nye Indtægter, som det senere vilde have været svært at faa fat i paa normal skattemæssig Maade, maatte betale deres Afgift gennem denne Lov. Jeg siger ikke dette for i øvrigt at forsvare Skatten; den blev gennemført som en Nødvendighedsforanstaltning, der var ingen Begejstring for at gennemføre den, men der var den haarde Nødvendighed.

Det blev allerede, da den vedtoges første Gang, meget stærkt understreget, at det var en midlertidig Afgift; det blev gentaget, hver Gang Skatten fornyedes, men det blev ogsaa understreget i den Maade, hvorpaa Skatten blev opkrævet. Det, at man forlangte af de handlende, at Skatten skulde kunne ses særskilt i Forhold til Vareprisen, betød selvfølgelig, at hver Gang der blev solgt en Manufakturvarepost, mindedes Køberen om, at der var en Skat paa denne Vare. Jeg er ikke helt sikker paa, at Animositeten mod Skatten havde været lige saa stærk, hvis dens Provenu var indarbejdet i selve Vareprisen. Naar man imidlertid fastholdt, at Skatten skulde lægges oven paa Vareprisen, skyldtes det bl. a., at man fortsat vilde understrege, at den skulde fjernes, saa snart der var Midler til at undvære den.

Nu møder vi altsaa fra den højtærede Finansminister Forslag om at ændre Omsætningskatten paa den Maade, at man tager de største Poster ud af den, og at der kun bliver tilbage den i hvert Fald mindre betydelige Skat paa Guld-, Sølv- og Elektropletvarer. Dette skyldes desværre ikke, at Finansministeren tør komme og sige, at han nu har saa mange Penge, at han kan undvære de Midler, der indgik gennem Manufakturskatten. Jeg er helt enig med den højtærede Finansminister i, at man paa det nu-

værende Tidspunkt ikke kan forlange en virkelig Oversigt over Statens Finanser, hverken med Hensyn til det, der vedrører Driften, eller de andre Konti. Der maa tages Hensyn til, at der forestaar en Række Udgifter, som ingen blot taaleligt sikkert kan budgettere paa det nuværende Tidspunkt. Vi er klar over, at det ogsaa for Indtægternes Vedkommende er svært at opstille nogenlunde rigtige Beregninger. Vi ved altsaa ikke saa nær, som vi vidste det under tidligere Behandlinger af Love af denne Karakter, hvordan Statens økonomiske Stilling er. Men alene de Oplysninger, den højtærede Finansminister har givet, fortæller i hvert Fald, at det er meget lidt sandsynligt, at der bliver Balance paa indeværende Driftsjaar, og vel antageligt heller ikke paa det kommende, hvis ikke Forholdene ændres enten med Hensyn til Indtægter eller Udgifter.

Deraf maa vi kunne udlede, at Ministeren ikke kan undvære de Midler, der indgik gennem Omsætningsafgiften, og vel ogsaa, at vi paa et eller andet Tidspunkt bliver stillet over for et Lovforslag, som under en eller anden Form skal skaffe Erstatning for den Skat, der hermed falder bort.

Her maa jeg antagelig have Lov til at sige — idet jeg gaar ud fra, at det er Regeringen, der stiller Forslaget, og idet jeg regner med, at Lovforslaget vil faa Tilslutning fra samtlige Partier her i Rigsdagen —, at naar vi kommer til at behandle nye Indtægtslove, saa maa den Gestus, hvis jeg maa bruge det Ord, der ligger i at fjerne denne Skat, forpligte til, at en eventuel ny Skat ikke bliver saa uretfærdig som den Skat, der nu afskaffes. Det vil med andre Ord sige, at vi maa have Ret til at vente, at de eventuelle Skattelove, der skal erstatte denne Skat, bliver lagt saadan, at de fordeles Byrderne i hvert Fald noget mere retfærdigt, end det har været muligt gennem Omsætningsafgiften. Jeg regner med, at en Tilslutning fra Rigsdagens Partier til Bortfald af Omsætningsafgiften maa betyde, at der samtidig maa være Vilje til, naar vi skal udskrive nye Skatter — hvad den finansielle Situation gør sandsynligt før eller senere —, at gøre disse Skatter mere retfærdige, eller rettere sagt lægge Byrderne paa de Skuldre, der har den største Bæreevne.

Jeg har ønsket at gøre disse Bemærkninger, fordi der ellers ikke bliver rigtig Linie i det, der foreligger her. Det er jo ikke normalt, at man giver Afkald paa en Indtægt, naar man ved, man fortsat har Brug for denne Indtægt, uden at man paa Forhaand er nogenlunde sikker paa, med hvilken anden Indtægt den skal erstattes.

Jeg vil gerne gøre een Bemærkning til.